

pisale »Novice« l. 1846 (str. 76) o takratnem prvem letniku ‚Drobtinice‘, tako so je z veseljem pozdravljali sploh Slovenci. Od tedaj je preteklo že dveinštirideset let, in pri nas Slovencih se je mnogo spremenilo. Slovenci ne dobivajo sedaj dušne hrane v samih drobtinica, ampak v lepih in debelih kosih. Zato je bilo skoro predrzno, da so lani ‚Drobtinice‘ zopet prisilile na dan, in od neke strani se jim je to skoro očitalo. Toda naj zagovarjam lanske, kakor letošnje ‚Drobtinice‘ s tem, da niso nikomur na poti, da niso nikakega književnega početja izpodkopale ali izpodrinile, ampak z vso skromnostjo in pohlevnostjo sedle na ono mesto, katero je bilo zanje še vedno prazno ostalo. Družba sv. Mohora podaja Slovencem obilo dušne hrane, podaja krasne knjige, velika obsirna dela. A prav zato je tudi poleg družbenih knjig Slovencem treba malega glasila, ki je po svoji vsebini in obliki prosto, posebno pa še v malem obsegu mnogovrstno, da ugaja in ustreza raznim potrebam in razmeram. Ali nimamo bralnih društev in raznih knjižnic, katerim se prilegajo, kakor knjižničarji dobro vedó, posebno ‚Drobtinice‘?

In ali ni za narodno slovstvo velik dobiček, da vzbujamo v narodu veselje do knjig, do poučnega berila, kajti sicer se nam bode vsa književnost razgubila v časopisju? Mnogo homo sicer pisali in mnogo tiskali, zanamec pa ne bodo od nas ničesa dobili. Prav v tem oziru skušajo ‚Drobtinice‘ ustrezati željam čitateljev, ki imajo radi drobne povesti, nauke, poročila, opomine, pesmi, h krati pa se ozirajo na potrebe našega narodnega slovstva, katero množijo ter zalagajo s praviim domačim blagom.

Seveda, nek drug namen je še važnejši. ‚Drobtinice‘ niso začele samo zato izhajati, da bi množile slovstvo. Nikakor se ne vjemam s tistimi, katerim je slovstvo tako vzvišena stvar, da mu ne pridevajo nikakega drugega višjega namena. Taki kličejo vedno: slovstvo in zopet slovstvo, a čemu da je slovstvo, o tem se nikdar ne vprašajo. V resnici ima slovstvo višji namen, kakor da napravljamo knjige in je zapiramo v knjižnice. Slovstvo je ogledalo duševnega življenja narodovega, in sicer ne samo takega naroda, kakoršen je v istini, ampak takega, kakoršen naj bode. Slovstvo naj kaže narodu lepe vzore, da se ž njimi blaži, lika, v hudih dnevih tolaži. Slovstvo je podobno hrani in zato se tudi imenuje dušna hrana narodova. Kakor pa ni vsaka hrana tečna, zdrava in krepilna, tako tudi ni vsako slovstvo narodu koristno in primerno. Nek sloveč, a vendar malovreden pisatelj, J. J. Rousseau po imenu, je skušal dokazati, da so vede in umetnosti pokazile npravnost. To je samo na sebi popolnoma napačno. Vede in umetnosti blažijo človeka in ga ne kvarijo; toda laživeda in slaba umetnost kvari človeka v resnici, in to je oni pisatelj dobro pokazal. Koliko zla je rodilo slabo slovstvo

na Francoskem v preteklem in sedanjem stoletju! Zato imajo ‚Drobtinice‘ še ta posebni namen, da vzbujajo zanimanje, ljubezen in vnemo za dobro slovstvo.« — Knjiga je razdeljena v štiri dele: 1. del podaja sedem Slomškovih postnih pridig, ki so res pravi biser cerkvenega govornišva; 2. životopise r. Gregorja Riharja, znanega glasbenika slovenskega, knezoškofa Jak. Missia in Rad. Silvestra; zadnji ta životopis in ocena pesnikovega delovanja sta za leposlovca posebno zanimiva; 3. del podaja pregled papeževe slavnosti, spevoigro: Slava Leonu! in tudi slavnostni spis za štiridesetletnico cesarjevo; 4. del je zabaven, podaje svete in svetne pesmi (največ je Virk-ovih, štiri so znane pesmice Bonaventure S., dve sta J. Lebanovi.) Poleg pesmij je še nekaj spisov v prozi. Ob koncu »Drobtinice« se obrača urednik do pisateljev s to prošnjo: »Urednik ‚Drobtinice‘ prosi slovenske pisatelje, naj ne prezrejo tega glasila, ki je častljivo po svoji starosti in koristno po svojem namenu. Da imajo primeren prostor v našem slovstvu, to kaže ta letnik. Naj blagovoljno pripomorejo uredniku, da bodo ‚Drobtinice‘ leto za letom boljše, kratkočasnejše pa tudi poučnejše. H krati pa tudi prosi urednik, da bi vneti rodoljubi storili kaj po svoji moči za razširjanje te knjige, da bi se pridno nakupovala zlasti po knjižnicah in podajala našemu čitajočemu narodu.¹⁾ Gospodje duhovski bratje se bodo pač ozirali na to prošnjo in olajšali oskrbniku ‚Drobtinice‘ težavno delo.«

„Knjižnica Družbe sv. Cirila in Metoda.“ Na svetlo daje in zalaga družba. I. zvezek: „Franc Jožef I., cesar avstrijski“. 1888. V spomin štiridesetletnice Njegove vlade spisal slovenski mladini Fr. Hubad, c. kr. gimnazijski profesor. V Ljubljani. Tisek »Narodne Tiskarne«. Ta knjižica je kaj mično pisana. Družba sv. Cirila in Metoda, kakor tudi gospod pisatelj podala sta lep dar naši mladini.

Knjige družbe sv. Mohorja. Prav, ko smo končavali urejevanje lista, došlo nam je šestero knjig družbe sv. Mohora, in toliko jih bode došlo po slovenski domovini 41.552 (!) udom. Da bi je precej ocenili, to je nemogoče: pač pa smemo v slavo Slovencem zaklicati v ožgled takega društvenega daru: Živela družba svetega Mohora!

„Koledar“ katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1889. Cena 1 gld. 20 kr. Ta koledar je vreden, da ga omenjamo že zaradi lične in priročne oblike. Zlasti pa je za slovstvenika zanimiv zaradi »ocene slovenskih knjig za mladino in ljudstvo«, (strani 74—100). Spisal Anton Kržič. To je dober kažipot pri nabiranju knjig za mladino. — Posebej je ponatisnen »Žepni Koledar«, ki ima časoslovni del. Stane 20 kr.

¹⁾ Precej izvodov je ostalo še od lanskega letnika. Dobiva se lahko, kakor tudi več letnikov „Glas katol. družbe“ in drugih družbenih knjižic (n. pr. Zlatomašnik Pij IX., Zlatomašnik Leon XIII., Papeževa nezmotljivost) po jako nizki ceni pri predsedniku „Katoliške družbe“.

Cena: Za celo leto 1 gld. 60 kr.; za pol leta 80 kr. Uredništvo in upravnništvo je v Marijanišču.

Izdajatelj, lastnik in urednik **dr. France Lampe.** Tiskala »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.